

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.37.2021.ASzc

z dnia 14 kwietnia 2021 r.

Rada Gminy Deszczno

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378)

stwierdzam nieważność

§ 7 ust. 1, ust. 3 i ust. 5 uchwały Nr XXXII/290/21 Rady Gminy Deszczno z dnia 15 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Deszczno w 2021 roku.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 15 marca 2021 r. Rada Gminy Deszczno podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Deszczno w 2021 roku (dalej Program).

Po przeprowadzeniu analizy prawnej uchwały organ nadzoru stwierdza, że § 7 ust. 1, ust. 3 i ust. 5 uchwały istotnie narusza prawo, tj. art. 11 ust. 3 i art. 11a ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638, dalej u.o.z.) z uwagi na nieprawidłową realizację normy kompetencyjnej.

Zgodnie z dyspozycją art. 11a ust. 1 u.o.z. rada gminy, wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W myśl art. 11a ust. 2 u.o.z. program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Program ten winien zawierać również wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych kosztów. Koszty realizacji programu ponosi gmina (ust. 5). Ponadto, program może obejmować także plan znakowania zwierząt w gminie (ust. 3) oraz plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają (ust. 3a).

Z kolei zgodnie z art. 11 ust. 3 u.o.z. zabrania się odławiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt, chyba że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Odławianie bezdomnych zwierząt odbywa się wyłącznie na podstawie uchwały rady gminy, o której mowa w art. 11a.

Tymczasem zgodnie z § 7 Programu: Odławianie zwierząt domowych z terenu Gminy Deszczno realizowane jest przez Ewelinę Kaczmarek prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Ewelina Kaczmarek Racker z siedzibą ul. Polna Brzozowiec tel. 957513112, tel. 608779977 (ust. 1); Odławianiu podlegają zwierzęta domowe, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie istnieje możliwość ustalenia właściciela lub innej osoby, pod której opieką dotąd pozostawały (ust. 3); Odłowione zwierzęta zostaną przewiezione i umieszczone w tymczasowym punkcie pobytu ul. Polna 26A 66-446 Brzozowiec, skąd będą przewiezione do schroniska dla zwierząt (ust. 5).

Analiza ww. zapisów Programu wskazuje, że Rada Gminy Deszczno ograniczyła nałożony na Gminę Deszczno ustawowy obowiązek odławiania zwierząt bezdomnych – a zatem zgodnie z art. 4 pkt 16 u.o.z. zwierząt domowych lub gospodarskich, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały - wyłącznie do zwierząt domowych.

Jednocześnie zgodnie z § 7 ust. 5 Programu odłowione zwierzęta są przewożone i umieszczone w tymczasowym punkcie pobytu, co z kolei jest niezgodne z art. 11 ust. 3 *in principio* u.o.z., który to przepis nakłada obowiązek zapewnienia miejsca w schronisku odławianym zwierzętom bezdomnym, tj. miejsca przeznaczonego do opieki nad zwierzętami domowymi spełniającego warunki określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (por. art. 4 pkt 25 u.o.z.).

Obowiązek niezwłocznego przewiezienia odłowionego zwierzęcia bezdomnego do schroniska wynika również z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt z dnia 26 sierpnia 1998 r. (Dz.U.1998.116.753, dalej rozporządzenie). Okoliczność, iż zgodnie z § 6 rozporządzenia możliwe jest umieszczenie zwierzęcia w miejscu przetrzymywania zwierząt wyłapanych przed przewiezieniem do schroniska (por. § 5 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia) nie oznacza, że dopuszczalne jest ich niesprecyzowane czasowo (a w konsekwencji także bezterminowe) przetrzymywanie w takim miejscu. Tymczasowy charakter takich miejsc wymusza określenie maksymalnego okresu przebywania w nim zwierzęcia, nadto takie rozwiązanie nie może być alternatywą do roli jaką pełni schronisko. Co istotne, prowadzenie schroniska dla zwierząt podlega nadzorowi służb weterynaryjnych, co ma na celu zapewnienie gwarancji właściwego wykonywania tej opieki i trzymania zwierząt w odpowiednich do życia warunkach, podczas gdy tymczasowy punkt pobytu takiemu nadzorowi nie podlega.

Organ nadzoru przypomina, że zapewnienie schroniska dla bezdomnych zwierząt jest ustawowym obowiązkiem gminy i żadne okoliczności (tj. np. brak podpisanej umowy ze schroniskiem, brak miejsc w schronisku, wysokie koszty) nie stanowią przesłanki, aby gmina została z tego obowiązku zwolniona. W ocenie organu nadzoru brak określenia przez Radę Gminy Deszczno terminu, w jakim zwierzęta umieszczone w tymczasowym punkcie pobytu muszą zostać przetransportowane do schroniska, jak również nieproporcjonalnie wyższe środki przeznaczone w Programie na odławianie bezdomnych zwierząt, w stosunku do środków przeznaczonych na zapewnienie tym zwierzętom miejsca w schronisku (por. § 13 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 Programu), uprawniają wniosek, że odłowione zwierzęta bezdomne z tymczasowego punktu pobytu nie będą niezwłocznie przewiezione do schroniska.

W ocenie organu nadzoru powyższe naruszenia mają charakter kwalifikowany, skutkujący stwierdzeniem nieważności uchwały w zakresie jej § 7 ust. 1, ust. 3 i ust. 5.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli